

Bilaga 1

Dnr 18KFN212

Förslag på åtgärder för att nå en budget i balans 2019

Kommande sidor är hämtade direkt ur handlingen 18KFN33 Synpunkter på preliminära mål och ramar. Informationen bifogas som ett förtydligande samt underlag till den fördelning av kommunbidrag som föreslås.

Förslag på åtgärder för att nå en budget i balans 2019 - 2022

I anvisningarna för inlämning av synpunkter på preliminära kommunövergripande mål och ramar framgår att om Gävle kommun ska uppnå det finansiella målet, att över åren uppnå ett årsresultat motsvarande minst 2 procent av intäkter från skatter, generella bidrag och utjämningsystem, krävs fortsatta effektiviseringar, omstruktureringar och omprioriteringar av verksamheter. Men med de nu utskickade preliminära ramarna kommer inte målet att uppnås fullt ut över planeringsperioden 2019 – 2022. Dock gör de senaste årens goda resultat att det ändå anses vara acceptabla ramar som tagits fram. För perioden 2015 – 2022 redovisas ett genomsnittligt resultat om 2,4 procent som nu kommer att successivt försämrats under kommande planeringsperioder.

För att uppnå en effektivisering inom Kultur- och fritidsnämnden om nästan 24 mnkr för hela planeringsperioden krävs tydliga politiska viljeinriktningar som håller över tid, dvs inte endast för 2019. Handlingsberedskapen och medvetenheten om att det kontinuerligt behöver bedrivas ett långsiktigt anpassningsarbete behöver höjas på flera nivåer i organisationen, så även den politiska nivån.

Utgångspunkterna för förslagen har varit framtagna lokalstrategi, fokus på att bibehålla goda kvalitetsnivåer samt att så långt möjligt ha fokus på barn och unga.

Förslag för att uppnå effektivisering redovisas per avdelning.

Avdelning Verksamhetsstöd

Avdelning Verksamhetsstöds budget är bunden i personal, hyra för kontorslokal för samma personal samt den samlade förvaltningens it-drift- och licenskostnader.

Ett generellt besparingskrav om 2 % av kommunbidraget skulle för Verksamhetsstöds del innebära att spara 350 tkr under 2019. Den enda möjligheten Verksamhetsstöd har att svara mot besparingskravet är att minska personalkostnaderna.

De återrapporteringskrav som Kultur & fritid Gävle ska svara mot ökar för varje år. Antalet kommunövergripande mål som är obligatoriska har ökat över tid. Inför 2018 riktades 22 politiska uppdrag till nämnden och därmed förvaltningen, uppdrag som alla innebär krav på redovisning och rapportering. Riktade statsbidrag innebär också ökade krav på uppföljning och återrapportering. Detta sammantaget innebär att förväntningarna på arbetsinsats och kvalitet på avdelning Verksamhetsstöd ökar för varje år.

Avdelning Verksamhetsstöd har över tid minskat antalet medarbetare, bland annat genom centralisering av kommunikationsresurserna. Idag har varje enskild medarbetare på Verksamhetsstöd väldigt specifika och tydliga roller och egna ansvarsområden och tämligen precis de resurser som krävs för att kunna leva upp till lagkrav (gällande inköp, upphandling, diarietföring mm.), följa nämndsadministrationsprocessen, samt hantera budgetprocess, rapportering och uppföljning utifrån balanserad styrning. Verksamhetsstöd har idag, efter centralisering, en Kommunikationsstrateg som ensam hanterar all beställning gentemot Kommunikation centralt, samtidigt som strategen också hanterar all övrig kommunikation samt tidsplanerar det som måste beställas.

Om personalkostnaderna ska minska kommer Verksamhetsstöd inte på samma sätt som tidigare att kunna svara mot de krav och förväntningar som ställs på avdelningen från övriga förvaltningen, politiken och Kommunledningskontoret. För att möta effektiviseringskraven kommer planeringshorisonterna att förlängas, och leveranskvaliteten samt internkontrollsmöjligheterna kommer att försämrats.

Avdelning Kultur

Avdelning Kultur utgörs av enheterna Konstcentrum, Kulturskolan och Kultur- & föreningsstöd Gasklockorna. De olika enheternas budget ser olika ut. Kulturskolans budget utgörs till stor del

personal, Konstcentrums budget utgörs av personal och hyra, och på Kultur- & föreningsstöd är största delen av budgeten bidrag till föreningar.

Förslag för att nå budget i balans 2019

En besparing på drygt 2 % av kommunbidraget under 2019 innebär för avdelning Kultur en total besparing om 1700 tkr.

Besparing i kronor	Beskrivning av åtgärd	Konsekvenser för verksamheten
146 000	Minskade medel för stöd till särskilda projekt inom avdelningen samt minskade fortbildningsmedel	Minskar de möjligheter som finns att genomföra externt finansierade projekt där en viss medfinansiering från kommunen krävs. Minskad kompetensutveckling inom avdelningen.
517 000	Uppsägning pedagog Kulturskolan	Ökade köer till Kulturskolan samt färre kulturpedagogiska aktiviteter. Ca 20 timmar mindre kulturpedagogiska aktiviteter per vecka innebär att ca 200 färre barn per vecka får ta del av kulturskoleverksamhet.
100 000	Minskade personalkostnader, Konstcentrum	Innebär ökad arbetsbörda för återstående personal, kvaliteten och möjligheten till riktade aktiviteter för barn och unga kommer att bli lidande.
70 000	Digitalisering av sport- och sommarlovsbroschyr	Invånare som saknar den digitala utrustning som behövs för att kunna läsa informationen kommer inte att kunna ta del denna.
100 000	Minskat verksamhetsstöd till Stiftelsen Forsbacka bruk/Labbis	En halvering av verksamhetsstödet kan innebära att verksamheten i ytterområdet Forsbacka avslutas.
100 000	Minskat verksamhetsstöd till Folkets hus/Fyren Norrsundet	Innebär ett minskat stöd till invånarna och de nyanlända i Hamrångebygden.
40 000	Lägga ned Gävles levande julkalender	Minskat kulturutbud under december
115 000	Minskat stöd till föreningslivet	De innovativa arrangemangen och de ideella krafterna som utgör basen för Gävles kulturliv riskerar att försvinna i och med att stödet till det offentliga föreningslivet minskar ytterligare.
300 000*	Minskade föreningsbidrag till Fritidsföreningen Nordost	Fritidsföreningen Nordost kommer att läggas ned då ansvarig inom föreningen går i pension.
212 000	Hyreskostnad Östra flygeln	Ingen konsekvens då verksamheten redan flyttat till andra lokaler

Besparing i kronor	Beskrivning av åtgärd	Konsekvenser för verksamheten
*Detta kräver inget beslut då föreningen upphör vilket Kultur & fritid inte kan påverka.		

Förslag för att nå budget i balans under resterande del av planperioden

För att bedriva verksamhet med kvalitet och erbjuda ett aktivt och attraktivt kulturliv under perioden 2020-2022, behövs ett nytt kulturpolitiskt program där ambitionsnivå och prioriterade områden tydligt framgår. Om effekter av den beslutade lokalstrategin ska kunna börja hämtas hem under planperioden krävs också ett omedelbart agerande utifrån densamma.

Konserthus och Symfoniorkester

Konserthusets verksamhet beskrivs bäst i en processmodell

Fyra huvudprocesser i form av:

- Symfoniorkesterns produktioner
- Egna produktioner (exklusive orkester)
- Inhyrd musik
- Kongresser & Event

Huvudprocessernas understöds av fyra stödprocesser i form av:

- Publik och Marknad
- Fastighet
- Ekonomi
- Teknik

Stödprocessernas volym är konstant oavsett hur proportionerna ser ut mellan huvudprocesserna.

I utredningen av Gävle Konserthus och Symfoniorkester från 2015 konstateras att verksamheten efter lång tid av effektiviseringar har en mycket kostnadseffektiv administration. Mindre förändringar av så kallade rörliga medel får idag direkta och påtagliga effekter på verksamheten.

Förslag för att nå budget i balans 2019

En besparing på drygt 2% av kommunbidraget under 2019 innebär för Konserthus och Symfoniorkester en total besparing om 1 120 tkr.

Besparing i kronor	Beskrivning av åtgärd	Konsekvenser för verksamheten
300 000	Reducerad verksamhet	Begränsar bredd och mångfald som leder till ett reducerat utbud
115 000	Ej återbesättande av pensionsavgång	Arbetet fördelas på övriga medarbetare, eventuellt förändrade öppettider för biljettkassa.
50 000	Reducerad barnverksamhet	Den prioriterade gruppen barn och unga får ett sämre utbud.

Ökade intäkter	Beskrivning av åtgärd	Konsekvenser för verksamheten
200 000	Höjda priser på uthyrningar och biljetter	Kan få konsekvenser för vilka som har råd att ta del av

Ökade intäkter	Beskrivning av åtgärd	Konsekvenser för verksamheten
		verksamheten
200 000	Ökad beläggningsgrad	Öka beläggningsgraden för orkesterkonserter sker bl.a. genom marknadsanpassad programsättning. Bredd, mångfald samt utrymmet för samtidskonst minskar.
255 000	Ökade intäkter genom uthyrning i frigjorda lokaler	Utbudet bestäms av externa produktionsbolag

Förslag för att nå budget i balans under resterande del av planperioden

För att på längre sikt nå en budget i balans i enlighet med föreslagna effektiviseringar krävs att uppdraget för Konserthuset förändras. Om uppdraget gällande "bredd och mångfald" tas bort skapas möjligheter till att drastiskt öka självfinansieringsgraden.

Avdelning Bibliotek

Enligt Bibliotekslagen (2013:801) är Gävle kommun skyldiga att erbjuda biblioteksservice till alla som vistas i kommunen. "Biblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov" (§6). Förutom Stadsbiblioteket finns åtta närbibliotek inom avdelningen. Sex av åtta närbibliotek är integrerade folk- och skolbibliotek och ligger i eller i nära anslutning till en skola. Ansvaret för folkbiblioteken ligger på Kultur- och fritidsnämnden medan ansvaret för skolbiblioteken ligger på Utbildning Gävle.

Gävle kommuns prognoser och framtida planering visar att stadsdelar som ligger nära centrum kommer att växa under planeringsperioden. Därför är bedömningen att närbiblioteken i Sättra, Andersberg och Bomhus behöver, tillsammans med Stadsbiblioteket, ta ansvar för den ökade andelen befolkningens mängden centralt.

Inom avdelningen finns också Konsument Gästrikland som en enhet där det viktigaste styrdokumentet är det avtal som fem kommuner har upprättat för verksamheten.

Förslag för att nå budget i balans 2019

En besparing på drygt 2% av kommunbidraget under 2019 innebär för avdelning Bibliotek en total besparing om 950 tkr.

Besparing i kronor	Beskrivning av åtgärd	Konsekvenser för verksamheten
700 tkr	Ett närbibliotek läggs ned. I åtgärden ingår kostnader för hyra, personal och övriga kostnader. Störst del av besparing i kronor är personalkostnad.	Ramavtalet om integrerade bibliotek förlängs 9 månader läsårsvis och behöver sägas upp. Utlånen hos närbiblioteken består till minst hälften av barn och ungas lån. Barn och unga är en prioriterad målgrupp där det är viktigt att stimulera till läsning. Förskolors avstånd till ett bibliotek kommer att öka. Även övriga närbiblioteksbesökare får längre avstånd till ett bibliotek. Åtgärden kräver också uppsägning av personal.
250 tkr	Ej återbesätta "nedsättning i tid" hos personal i form av timvikarier.	Minskar passtjänstgöringen i biblioteket, kan också innebära neddragning i öppetider. Åtgärden ökar också arbetsbelastningen på ordinarie

Besparing i kronor	Beskrivning av åtgärd	Konsekvenser för verksamheten
		personal.

Förslag för att nå budget i balans under resterande del av planperioden

Avtalet gällande integrerade skolbibliotek med Utbildning Gävle måste ses över. Längden på Närbibliotekens hyresavtal varierar och avtalstiden måste ses över för att uppsägning ska kunna ske i rätt tid. En besparing på Konsument innebär färre konsumentvägledare. För att kunna göra en besparing på Konsument Gästrikland måste omförhandling av avtalet med Gästrikrådet ske. Ett nytt avtal måste godkännas av alla de samarbetande kommunerna. Färre konsumentvägledare kommer att minska servicen till alla kommuner och det förebyggande arbetet minskar. Att minska det förebyggande arbetet kan ge ökade kostnader på annat håll och dessutom öka inflödet till budget- och skuldrådgivningen.

Avdelning Fritid

Avdelningen Fritid driftar och sköter om Kultur- och fritidsnämndens anläggningar såsom fotbollsplaner, ishallar, spår- och leder, bad etc. Hanterar också stöd och bidragsverksamhet gentemot föreningar. Fokus ligger på att utveckla barn och ungdomars möjlighet till en aktiv fritid med utgångspunkt från det idrottspolitiska programmet Hållbar idrott.

Förslag för att nå budget i balans 2019

En besparing på drygt 2% av kommunbidraget under 2019 innebär för avdelning Fritid en total besparing om 3 490 tkr.

Besparing i kronor	Beskrivning av åtgärd	Konsekvenser för verksamheten
320 tkr	Säga upp avtalet om nyttjanderättsbidrag.	Föreningen tappar driften av anläggningen och därmed bidraget. Ytterligare anläggning för egen personal att drifva men bör fungera genom förändrat schema och hårdare prioritering av arbetsuppgifter hos personal på Anläggning och underhåll.
130 tkr	Säga upp avtalet om nyttjanderättsbidrag.	Se ovan.
260 tkr	Uppsägning av hyresavtal Engesbergs camping.	Arrendatorn övertar hyresavtalet med Samhällsbyggnad Gävle. Inga negativa konsekvenser för arrendatorn.
155 tkr	Minskade kostnader för kompetensutveckling.	Minskad kompetensutveckling för medarbetare samt minskad omvärldsanalys inom verksamheter som bedrivs inom hela avdelningen Fritid.
350 tkr	Minskade kostnader för förbrukningsmaterial.	Innebär att föreningar får bekosta mer själva, alltså ökade kostnader för föreningar som hyr tider i kommunala anläggningar.
100 tkr	Minskade kostnader för marknadsföring av Fjärran Höjder.	Begränsar möjligheterna att marknadsföra Fjärran höjderbadet annat än i kommunens egna kanaler.
170 tkr	Minskade kostnader för	Minskad möjlighet att åtgärda

Besparing i kronor	Beskrivning av åtgärd	Konsekvenser för verksamheten
	främmande tjänster /konsulter på Fjärran höjder	mindre brister i förebyggande syfte inom verksamheten bad.
275 tkr	Minskade kostnader för timanställda.	Färre timanställda i Hemlingby, Trätäkern samt på idrottsanläggningarna. Ökad arbetsbelastning för ordinarie personal vid längre frånvaro. I ett nästa steg kan det få konsekvenser på förutsättningarna att erbjuda trygghetsanställningar åt Näringsliv och arbetsmarknad Gävle.
Ökade intäkter		
1730 tkr	Totalt ökade intäkter hos alla verksamheter inom Fritid. Öka försäljningsintäkterna samt intäkter från uthyrning av lokaler/anläggningar.	Höjda priser innebär dyrare besök för våra kunder. Ökad timtaxa i anläggningar innebär ökade kostnader för föreningar som hyr tider i kommunala anläggningar. Kan innebära minskad möjlighet för föreningar att hyra vilket i sin tur kan påverka barn och ungas möjligheter till en aktiv fritid i föreningsdriven verksamhet.

Förslag för att nå budget i balans under resterande del av planperioden

Minskade hyresintäkter från Gefle IF fotboll

När Gavlevallen byggdes spelade Gefle IF:s herrar i Allsvenskan och kalkylen för investeringen byggde på beräknade intäkter som var rimliga för ett allsvenskt lag att betala. Dessvärre har Gefle IF:s herrlag förlorat sin plats i Allsvenskan och spelar sedan 2017 i Superettan. Det har medfört att föreningen mist ca 30 procent av sina intäkter jämfört med 2016. Med ett A-lag i Superettan minskar intäkterna och således betalningsförmågan för A-lagets matchhyra.

2016 hade Gefle IF ett avtal med Kultur & Fritid Gävle på en matchhyra om 100 tkr per match om publiksnittet uppgick till 4000 personer. Om Gefle IF spelar i Superettan även 2019 och därmed betalar en matchhyra om 30 tkr/match, enligt nu gällande avtal, skulle det innebära en ökad nettokostnad för Kultur & fritid Gävle med 1 050 tkr i relation till ursprungligt avtal.

Kultur & fritid Gävle kan inte kompensera den ökade kostnaden inom befintlig ram utan att det får konsekvenser på övrig verksamhet. Barn- och ungdomsverksamhet kan få stå tillbaka till förmån för Gefle IF:s herrlag vilket går stick i stäv med det idrottspolitiska programmet.

De ökade kostnaderna för området Gavlehov tillsammans med intäktsbortfallet från Gefle IF:s herrlag som tidigare spelade i Allsvenskan innebär att ytterligare drygt 3,0 mnkr behöver effektiviseras inom Kultur- och fritidsnämnden om inte ramen utökas som kompensation för intäktsbortfallet.

I övrigt har avdelningen Fritid stor del av så kallade trögrörliga kostnader såsom hyror och personal. Under de senaste åren har Kultur- och fritidsnämndens besparing fördelats efter hur stor del kommunbidrag respektive avdelning har. Fritids kommunbidrag har under de senaste åren ökat med flera miljoner kronor som kompensation för ökade hyreskostnader till bl.a. området Gavlehov, men det ökade kommunbidraget har också inneburit ökat effektiviseringskrav i kronor. Kommande planeringsperiod är det inte möjligt för Fritid att klara av ett procentuellt fördelat effektiviseringskrav. För att klara kommande effektiviseringskrav måste lokalkostnaderna minska och åtgärder enligt lokalstrategin vidtas inom hela nämnden.